

ጫ24-1ጫ

እራሳችንና የበደሉንን ይቅር ማለት እንችላለን

በዕድሜያችን ሙሉ ያጠራቀምናቸው ብዙ ትዝታዎች አሉን። ብዙዎች ጥሩ ትዝታ ዎች ሲሆኑ፣ አንዳንዶቹ ግን የሚሰቀጥጡ ናቸው። አስታዎሽ ካላገኘን አብዛኛዎቹን ዕድሜያችን በገፋ ቁጥር እየረሳናቸው ሄደናል። ብዛት አይኑራቸው እንጂ አንዳንዶቹ ትዝታዎች ግን ጨርሶ የማይረሱን ናቸው። ከማይረሱን ትዝታዎች መጥፎም ጥሩም አለባቸው። ሁላችንም ጥሩ የልጅነት ትዝታዎች አሉን። አፈር የፈጠንበት፣ ጭቃ ያበካንበት፣ ብይ የተጫወትንበት፣ ኮርኪ የወረወርንበት፣ ቡሄ የጨፈርንበት መንደር፣ ምንም ያህል ለአንዳንዶቻችን ረጅም ጊዜ ቢሆንም፣ ትዝታው ልክ ታላንት እንድተፈጸመ በአዕምሮአችን በግልጽ ተሰሎ ይታየናል። ከሕጻንነታችን ጀምሮ ያወቅናቸው የቀረብናቸው የተዛመንድናቸው ብዙ ሰዎች በሕይወታችን መጥተው አልፈዋል። በተለየ መንገድ በክፉም ሆነ በደግ ሕይወታችን አሁን ያለበትን አቋም (ፐርሰናሊቲ) እንዲኖረው ድርሻቸውን የከፈሉ ናቸው። ብዙዎቹን ረስተናቸዋል አንዳንዶቹን ግን ጨርሶ አንረሳቸውም። ከነዚህ መካከል ከጌታ ጋር ያስተዋወቁን ወደ ጌታ ቤት ያመጡን ሰዎች ይገኙበታል።

ብዙ ዘመን ያለፈባቸው ቢሆኑም አንዳንድ ትዝታዎች ከአዕምሮአችን ጨርሶ የማይርቁ ናቸው። አንዳንዶቹ ክፉ እንኳን ቢሆኑም፣ ሕይወታችንን በጥሩ መልክ ቀርጸውት አልፈዋል። በግሌ አንድ ፍጹም የማልረሳው ትዝታ አለኝ። ሁኔታው ከተፈጸመ ብዙ ዘመን ያለፈው ቢሆንም፣ የሚታየኝ ግን ልክ ትላንት እንደሆነ ነው። ትክክለኛ ዕድሜዬን ባልስታውስም፣ ምናልባት የአራት ወይም የአምስት ዓመት ልጅ እሆናለሁ ጊዜው ከረምት ስለነበር በጣም ይበርዳል። ከብርዱ ለመዳን እኔና ሦስት እህቶቼ ትንሽ እሳት ከበን ተቀምጠናል። በግምት ጊዜው ከምሽቱ ሁለት ሰዓት ተኩል ይሆናል። በዚያን ዘመን የኤሌትሪክ መብራት ስላልነበረ ሕዝቡ ሁሉ የሚጠቀሙ ኩራዝ በመሆኑ ጨለማው በጣም ያስፈራ ነበር። ድንገት በራችንን በርግደው አንድ ሰው ወደ ቤታችን ገቡ። በእጃቸው መደሻ ይዘው ስለነበረ ደነገጥን። ሰውየው ቤታችንን ያከራዩን የቤቱ ባለቤት ነበሩ። ልጃቸው የእኔ የቅርብ ጓደኛዬ ነበር። ሰውየው አባቴን “አንተ! ቤት ኪራይ አልከፍል አልክ? ይኸውና መክፈል ከነበረብህ ጊዜ ሁለት ሳምንት አለፈ” ሲል ጠየቁት። አባቴም ነጋዴ ነበርና “እከፍላለሁ፤ ሰሞኑን ፍጹም ገበያ ስለሌለ ነው” ሲል መለሰላቸው። ክፈል አትክፈል በማለት ከአንተ ጋር አልጫቃጫቅም” በማለት የቤታችንን በር ገንጥለው “ይህን ስታይ ነገ ከየትም አምጥተህ ትከፍለኛለህ፤ ከክፈልክ በኋላ መልሼ መዝጊያውን እሰካልሃለሁ” ብለውት የገንጠሉትን መዝጊያ ይዘው ሄዱ።

ከላይ እንደገለጸኩት ጊዜ ከረምት ስለነበረ በጣም ይበርዳል። የጅብና የውሻ ጩኸት እንኳን ልጆችን አዋቂን የሰፈራ ነበር። በልጅነት አእምሮዬ በብርድና በፍርሃት እየተንቀጠቀጡ “የእከሌ አባት ለምን ይህን የመሰለ የጭካኔ ሥራ ይሠራሉ?” ብዬ እጠይቅ ነበር። አባትችንም ወደ እኛ ዞር ብሎ “አይዘሉትሁ ልጆቼ ጅብ ገብቶ አንዳችሁን እንዳይወስድ እኔ ቁጭ ብዬ እጠብቃችኋለሁ፤ እናንተ ተኙ” አለን። የቤታችንም መዝጊያ ተመልሶ ሳይሰካ በብርድና በፍርሃት እየተንቀጠቀጥን አባታችን ቁጭ ብሎ እየጠበቀን አደርን። መጥፎ የማይረሳ ትዝታ ነው። ዘመን አልፎ እኔም አድጌ እኛ ሰው በሞት አልጋ ላይ ሆነው ሲያጣጥሩ አጠገባቸው ነበርኩ። ዓይን ዓይናቸውን እያየሁ “ሰው ትቶት ለሚሄደው ለበሰባ ሃር ሲል ለምን በሰው

ልጅ ላይ ይጨክናል?” እል ነበር ያደረሱብን በደል እየታየኝ። ይህ ታሪክ ብዙ ዘመን ያለፈው በመሆኑ እናቴና እህቶቼ የሚያስታውሱት አይመስለኝም። እኔ ግን በብዙ አቅጣጫ ሕይወቴን የቀረጸው ልምምድ በመሆኑ ፍጹም አልረሳውም። ኑሮ ለከበደበት መኖር ላስቸገረው ሰው እንዳልጨክን ርህራሄ ልብ እንዲኖረኝ እንዲሁም ከችግር ለማምለጥ ተግባር ታታሪ ሆኖ መሥራትን አስተምርኝ አልፎአል። መጥፎ ልምምዴን ወይም ትዝታዬን ለበጎ እንድጠቀምበት በመሆኑ ደስ ይለኛል።

“ትዝታ” በሕይወታችን ያለፍንባቸውን ሁኔታ የመዘገብንበት ተመልሰን አገላብጠን የምናየው መጽሀፍ ነው። በሌላ በኩል ደግሞ አስተማሪዎችን ነው። በሕይወታችን አልፈን የመጣንባቸው ሁኔታዎች ምንም ያህል ጥቃቅን መስለው ቢታዩም አንዳንድ ትምህርት ትተውልን ያልፋሉ። የአሁኑ “እኛነታችን” (ፐርሰናሊቲ) የብዙ ልምምዶች ጥርቃጥ ውጤት ነው። ለብዙ ዘመን ያወቅናቸው ሕይወታችንን በጥሩ መልክ የቀረጹልንን ሰዎች እያስታወስን እንደባለው-ለተኞቻችን አንረሳቸውም። አንዳንዶቹ በመንገዳችን (በሕይወታችን) ለአጭር ጊዜ መጥተው ያለፉ ቢሆንም፣ ጥሩ ትዝታ ጥለውልን ያለፉ በመሆናቸው እነርሱንም አንረሳቸውም። ስለዚህ “ትዝታ” በአጠቃላይ መጥፎ ነው አንልም፤ ጥሩም ትዝታ አለና።

ራሳችንን ይቅር ማለት አቅቶናል?

“ትዝታ” ጥሩውን ብቻ ሳይሆን መጥፎውንም ያስታውሰናል። መጥፎውን ማስታወስ ብቻ ሳይሆን የበደለኛነት ስሜት እንዲሰማንና እንድንጨነቅ ሰላማችን እንዲሰረቅ ያደርግብናል። ሁለት ዓይነት “የበደለኛነት ስሜት” አለ።

1ኛ. ትክክለኛነት የሌለው የበደለኛነት ስሜት

አማራጭ እራሳቸውን ይቅር ማለት ከአቃታቸው ሰዎች መካከል አንደኛዋ ናት። የደረሰባት አሳዛኝ ሁኔታ የተፈጸመው ከአሥር ዓመት በፊት ቢሆንም ትዝታው እየመጣ አሁንም ያስጨንቃታል። የሦስት ዓመት ልጄ ድንገት አንድ ቀን በኃይል ታመመች። ትኩሳቷ በጣም ከፍ ብሎ ስትሰቃይ አደረች። እናቷ ሊገባኛት ድንገት መጥተው የልጄን ሁኔታ አይተው ቶሎ ወደ ሀኪም ቤት እንድትወስዳት ነገረዋት ሄዱ። አማራጭ ግን “እኛ ክርስቲያኖች ነን፤ በፊውስ እናምናለን፤ ሀኪም ቤት ሳንወስዳት እኛ ጸልየንላት ትፈውሳለች” በማለት የእናቷን ምክር ሳትቀበል ቀረች። አማራጭ እንዳለችው ክርስቲያኖች እንዲጸልዩላት አደረገች። ይሁን እንጂ ልጅቷ እየባሰባት እንጂ እየተሻሻለች አልመጣችም። በመጨረሻም በታመመች በ3ኛው ቀን ልጄ ሞተች። ሀዘኑ አንጅቷን አኮማተረው። የበለጠ ያሳዘናት እናቷ “ሀኪም ቤት ውስጃት” ሲሏት እምቢ በማለቷ “ልጄን የገድልኳት እኔው እራሴ ነኝ” በማለት ለራሷ ይቅርታ መስጠት አቃታት። ከዚህ ክስ ነጻ መውጣት አቅቷት ለብዙ ጊዜ ተሰቃዩች። አማራጭ የበደለኛነት ስሜት የተሰማት “አዕምሮዬ በትክክል ቢያስብ ኖሮ ልጄ ባልሞተች ነበር” በማለት ነው። ይሁን እንጂ አማራጭ ያንን ያደረገችው ልጄ እንድትሞት ብላ ሳይሆን መስመር የለቀቀ ትምህርት ተምራ ነው። “ሀኪም ቤት መሄድ ኃጢአት ነው” የሚል ትምህርት በመማሩ ነው። የህሊናዋ ጭንቀት “ልጄሽን የገደልሻት አንቺ ነሽ” የሚል ነው። በመሠረቱ አማራጭ በአለማወቅና በየዋህነት እንጂ፣ ልጄን እንድትሞት ፈልጋ በቸልተኛነቷ ምክንያት ስለአልሆነ፣ ባለማቋረጥ በሕሊና ክስ ልትጨነቅ አይገባትም።

በሚቀጥለው ክፍል እንከንገናኝ፣ የጌታ ጸጋና ሰላም ከሁላችን ጋር ይሁን።